

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност

„доцент“

по „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – Фитнес дисциплини“, в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...
за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (София),
Департамент по спорт
Конкурсът е обявен на ДВ, бр. 24 от 17.03.2023 г.

Становището е изготвено от проф. д-р Ирен Йорданова Пелтекова,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“,
в качеството на вътрешен за СУ член на научното жури по конкурс съгласно
Заповед № РД 38-168 от 19.04.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“

За участие в обявения конкурс е подала документи единственият кандидат:
гл. ас. д-р Петя Стоянова Христова

1. Данни по кандидатурата

Представените по конкурса документи от гл. ас. д-р Петя Стоянова Христова съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ).

Според минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ кандидатът участва в конкурса с 405 точки, с които ги покрива по всички точки.

Не съм открила доказано по законоустановения ред плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Документите са старателно описани и систематизирани, което значително улеснява оценяването на представените материали за участие в конкурса.

2. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Петя Христова е щатен преподавател в катедра „Индивидуални спортове и рекреация“ към Департамента по спорт при СУ „Св. Климент Охридски“ от 2015 г. През 2017 г. защитава дисертационен труд на тема „Модел за повишаване ефективността на обучението по аеробика във висшето училище“ и придобива ОНС „доктор“ в научна област „педагогика“, професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по ... (Физическо възпитание и спорт – аеробика), Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Висшето си образование – бакалавър и магистър, придобива през 1996 г. в НСА „Васил Левски“ със специалност „Учител по физическо възпитание и спортен мениджър“.

Петя Христова притежава допълнително удостоверение за специалност „Спортна журналистика“ с квалификация „Редактор в спортен отдел на вестник, телевизия и радио“, което допринася за компетентната ѝ работа като главен редактор на Годишник на Департамент по спорт на СУ „Св. Климент Охридски“ и член на редакционната колегия на международното списание Research in Kinesiology (RIK).

За професионалното развитие на кандидата спомага заемането на длъжности като хоноруван преподавател по учебна дисциплина „спорт“ – аеробика и каланетика в Департамент по спорт на СУ „Св. Климент Охридски – 5 години; инструктор по аеробика, каланетика и фитнес в „Al Wazzan“ спортен център, гр. Манама, Бахрейн – 1 година; инструктор по аеробика, каланетика и фитнес в спортен център „Ню Шанс“, гр. София – 1 година.

От 2021 г. гл. ас. д-р Петя Христова е Ръководител на катедра „Индивидуални спортове и рекреация“ и член е на Съвета на Департамент по спорт на СУ. В периода 2018-2021 г. е член на Атестационната комисия на Департамента по спорт. От 2022 г. е оторизиран представител на Департамента по спорт на СУ за НАЦИД.

Тя владее отлично английски език и го ползва с лекота в нейната работа със студенти, в научните конференции, международните проекти и всички други дейности изискващи употребата му.

От представената кратка справка за гл. ас. д-р Петя Христова е видно, че целенасоченото и последователно образование е допринесло за професионалната ѝ реализация и всичко това е в синхрон както с участието ѝ в обявения конкурс за доцент, така и с научно-изследователските търсения, академични задължения и преподавателската дейност.

3. Учебно-преподавателска натовареност и треньорска дейност

Основната учебна натовареност на гл. ас. д-р Петя Христова е свързана с работата ѝ със студенти от профилирани групи по учебната дисциплина „Спорт“. Според представената справка учебна натовареност за последните пет учебни години (от 2016/2017 до 2021/2022) е 2950 учебни часа или средно 590 часа при изискване от 360 часа за учебна година. Лекционната натовареност се осъществява както в ОКС бакалавър, така и в ОКС магистър в различни факултети и департаменти на СУ „Св. Климент Охридски“, където има нужда от нейната квалификация и компетенции.

Намирам, че натрупания преподавателски опит е напълно достатъчен за придобиване на академичната длъжност доцент.

С постъпването си в Департамента по спорт гл. ас. д-р Петя Христова започва активна дейност като треньор на представителните отбори по аеробика и мажоретни спортове на СУ „Св. Климент Охридски“, с които завоюва редица отличия и награди в националните университетски шампионати. Нейните момичета, от мажоретния отбор, са незаменими участници във всички спортни дейности на Департамента по спорт.

В представените от гл. ас. д-р Петя Христова справки за учебна и треньорска дейност се вижда, че тя удовлетворява формалните изисквания към този раздел. Към това бих искала

да добавя личните си впечатления от съвместната работа с колегата Христова. Това е изключително педантичен, изпълнителен, отзивчив и ангажиран в работата си преподавател. Работи задълбочено и компетентно със студентите, а колегите ѝ винаги могат да разчитат на съдействие от нейна страна.

4. Обща характеристика на научните трудове представени за конкурса

Научните трудове на гл. ас. д-р Петя Христова са свързани с проблемите и перспективите на спортната педагогика и методиката на обучението по учебната дисциплина „Физическо възпитание и спорт“ и фитнес дисциплините в системата за висше образование, университетския спорт, масовия спорт, укрепващата здравето физическа активност, физическата култура като част от общата култура на човека, здравната култура, превенцията и запазването на здравето.

В количествен аспект научните трудове са представени в една монография, три статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестна база данни с научна информация (Web of Science) и 11 статии и доклади, публикувани в нереферирани издания с научно рецензиране или публикувани в редакционни колективни томове. Всичките 15 представени научни публикации са в областта на конкурса. Като брой точки (200) придобити от научната продукция са напълно достатъчни и покриват препоръчителните критерии от МНИ за присъждането на академичната длъжност „доцент“.

Монографичната книга със заглавие *„Предназначение и потенциал на учебната дисциплина „Физическо възпитание и спорт“ в системата за висше образование в България“* е публикувана през 2021 г., съдържа 160 стандарти страници и е рецензирана от двама рецензенти. Монографията е оригинален авторски текст с теоретичен и практико-приложен характер. Тя е основният труд, който има значителен приносен характер. Акцентът е поставен върху частта ѝ физическо възпитание като израз на Българската държавна политика по отношение превенция и запазване на здравето на младите хора и създаването у тях на убеждения, знания, умения и навици за бъдещ здравословен начин на живот. Приносният характер на труда се изразява в разработения в четвърта глава от книгата „Модел за използване потенциала и подобряване на ефикасността на учебната дисциплина ФВС в системата за висше образование в Република България“. Той представя авторското виждане относно съдържанието, формирането на оценката и средствата и методите за отчитане на ефикасността и резултатите на учебната дисциплина ФВС, както и как да се осъществи симбиозата ѝ с държавната политика.

Статии и доклади: Всички представени публикации се причисляват към направление: физическото възпитание и спорта в образователната система и по-специално във висшето образование. Прегледа на съдържанието на представените публикации дава основание да се открият важни приноси за теорията и практиката на педагогиката и методиката на обучението по учебната дисциплина „Физическо възпитание и спорт“ в системата за висше образование като цяло и в частност фитнес дисциплините. Чрез тях се обогатява и осъвременява теорията и практиката на учебната дисциплина „Физическо

възпитание и спорт“ и фитнес дисциплините. Силна страна на научната продукция е нейната практическа насоченост свързана с работата със студенти от неспециализирани по спорт висши училища.

Гл. ас д-р Петя Христова е участвала в пет проекта – в два от тях като ръководител и в три като участник. Единият проект е международен.

Общият брой на цитиранията, представени в справка № 13 са 34, като за конкурса, кандидатката е представила пет. Две от тези цитирания са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация (Web of Science, Scopus), едно е в монографичен труд и останалите са в научни български издания.

5. Научни приноси

От научната продукция на гл. ас. д-р Петя Христова могат да се изведат следните няколко приноса:

Теоретични приноси:

- Изведена е базова концепция за възможностите на физическото възпитание и спорта като учебна дисциплина в университетите, която може да се използва за превенция за физическо и психическо здраве, двигателна активност и възможност за намаляване на заболяванията причинени от затлъстяване и хронично обездвижване. На тази основа може да се използва потенциала на ФВС в университетите у нас, които са вече широко достъпни за всички, които желаят.
- Формирано е съвременно значение на физическото възпитание и спорт според различни програми и политики на световно, европейско и национално ниво. Установено е тревожно разминаване, в българската университетска действителност, между написаните документи за стратегии и политики между министерство на образованието, министерството на здравеопазването и министерството за младежта и спорта и реално случващото се на практика.
- Разкрито е актуалното състояние на физическата годност, активност и здравен статус на млади българи учещи в университети у нас.
- Обобщен и представен е сравнителен анализ на действителния статут на дисциплината ФВС в учебните планове на ОКС – бакалавър и ОКС – магистър в няколко български университети. Засегнати са въпросите с оценяването, ECTS – кредитите, формата под която се изучава ФВС: задължителна, избираема или факултативна и броя на учебните часове за семестрите. Това е добра основа, която позволява да се направят важни и значими изводи за дългосрочни перспективи на ФВС във висшето образование в Р България.

Практико-приложни приноси:

- Създаден е цялостен модел за използването на потенциала и подобряването на ефикасността на учебната дисциплина ФВС в системата за висше образование в Р

България включващ съдържанието, формирането на оценката и средствата и методите за отчитане на ефикасността и резултатите от нея, както и как да се осъществи симбиозата ѝ с държавната политика, изразен в (1).

- Модифицирана и допълнена е тестовата батерия Еврофит (с авторски допълнения) (1, 9).
- Създаден е авторски модел за формирането на оценката по учебната дисциплина ФВС във висшите училища (1).
- С практически принос е използването на ефикасността на фитнес дисциплините (в частност аеробни комплекси с различна насоченост) за развиването на физическите качества и функционалните възможности на организма (7).
- С висок практико-приложен принос оценявам разработеният и приложен в практиката модел за физическа активност за подобряване и поддържане на правилна стойка, които може да се прилага във подготовителната част на урока по ФВС. Моделът включва 16 упражнения, към които има методически указания и упражненията са илюстрирани, което значително помага за правилното им изпълнение (1).

Смятам, че авторската справка за приносите, изготвена от гл. ас. д-р Христова, адекватно ги пресъздава.

6. Заключение

Със своите научни разработки, гл. ас. д-р Петя Христова внася съществен теоретичен и практико-приложен принос в областта на методиката на обучението по физическо възпитание – фитнес дисциплини. Учебно-преподавателската дейност и тематиката на публикациите са в пълно съответствие с тематиката на обявения конкурс. Научната дейност на кандидата е актуална, приложима, академично добре представена и покрива напълно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“ за придобиване на академична длъжност „доцент“.

Като се основавам на гореизложеното, смятам че има достатъчно основания да предложа на научното жури **гл. ас. д-р Петя Стоянова Христова** да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по **„Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – Фитнес дисциплини“**, за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (София) и Департамент по спорт.

В качеството на член на научното жури давам своята **положителна** оценка на кандидатурата.

5 юни 2023 г.

Изготвил становището:

/проф. Д-р Ирен Пелтекова/